

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219203911
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4219203911.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 42 350 026, proti žalovanej: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpená advokátska kancelária Relevans s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 25.11.2019 č. k. 8Csp/172/2019-35, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zdržať sa použitia zmluvného ustanovenia o dohode o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uvedeného v článku 3. bod 3.9 zmluvy o úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX do právoplatného skončenia súdneho konania vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8Csp/151/2019 a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobkyne Z. s.r.o., V., aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy do právoplatného skončenia súdneho konania vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8Csp/151/2019. Žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia na základe tej skutočnosti, že so žalovanou uzatvorila zmluvu o úvere dňa 29.11.2013, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 13.000 eur a súčasťou tejto zmluvy bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v čl. 3 bod 3.9 zmluvy. Podľa jej názoru ustanovenie zmluvy nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, pričom inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje, aby dôležitý prvom úniijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a v povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. V súčasnej sú jej vykonávané zrážky zo mzdy vo výške 61,99 eura. Nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy osvedčila tým, že žalovaná prostredníctvom zrážok zo mzdy siaha na jej majetok a to na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. neplatného právneho úkonu. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 325 ods. 1, 2 CSP, ako aj ust. § 52 ods. 1 OZ. Z pripojených listinných dokladov zistil, že žalobkyňa a žalovaná uzatvorili dňa 29.11.2013 zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaná žiadala zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom ani v jednej zo žiadostí nešpecifikovala zostatok dlhu žalobkyne, dokonca ani neuviedla jej celkovú výšku. Z takto preukázaných listinných dokladov mal za preukázané, že nariadenie neodkladného opatrenia je v danom prípade dôvodné a preto návrhu vyhovel. Mal osvedčenú potrebu úpravy pomerov strán, keďže majetok žalobkyne je bezprostredne ohrozený doručenou žiadosťou žalovanej zamestnávateľovi žalobkyni, aby vykonával zrážky z jej mzdy. Je nesporné, že záväzkový vzťah založený na základe predloženej zmluvy o úvere je vzťahom spotrebiteľským a žalobkyňa v čase vzniku právneho vzťahu nemala inú možnosť, pokiaľ chcela získať úver, ako pristúpiť na vopred formulovanú dohodu o zrážkach

zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere. Žalobkyňa, ako jedna zo zmluvných strán, nemala možnosť jednostranne dosiahnuť zrušenie dohody o zrážkach zo mzdy, aby nedošlo k vzniku možného bezdôvodného obohatenia v prospech žalovanej na úkor žalobkyne, považoval súd za potrebné nariadiť neodkladné opatrenie a uložil žalovanej zdržať sa uplatňovania predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Zistil, že na Okresnom súde v Komárne sa vedie konanie o zaplatenie dlžnej sumy s príslušenstvom, ktorú si pôvodne uplatnila žalovaná v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica. Konanie sa vedie na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8Csp/151/2019 a preto nariadil neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia tohto konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 262 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalovaná. Domáhala sa jeho zmeny tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bude v celom rozsahu zamietnutý. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že odvolanie podáva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP. Žalovaná tvrdí, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená riadne v písomnej forme a spĺňa všetky požiadavky pre platnosť právneho úkonu. Žalobkyňa ničím nepreukázala, že by takéto požiadavky neboli splnené. Právna úprava povoľuje inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako štandardný spôsob zabezpečenia záväzku. Žalobkyňa mala aj inú možnosť, ako vykonaniu zrážok zo mzdy zabrániť, a to že zamestnávateľovi oznámi, že dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neplatnú. Len v prípade, ak by zamestnávateľ odmietol jej výzvu, bolo by možné dospieť k názoru, že jej bezprostredne hrozí ujma z neoprávneného vykonávania zrážok zo mzdy. Nemožno dospieť k záveru, že by zamestnávateľ nebol oprávnený bez súdneho rozhodnutia postupovať tak, že by na základe vlastného posúdenia nevykonával zrážku zo mzdy požadovanú veriteľom. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie žalobkyne. Žalovaná poukázala na tú skutočnosť, že v žiadosti o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy žiadala vykonávať zrážky zo mzdy v sume 209 eur mesačne, teda o 5,24 eura menej, než bola dohodnutá mesačná splátka úveru v zmluve o úvere. Ďalej poukázala na tú skutočnosť, že žalobkyňa ku dňu spísania návrhu o nariadení neodkladného opatrenia nesplatila ani istinu poskytnutú žalovanou na základe zmluvy o úvere a preto nie je možné hovoriť, že by realizáciou dohody o zrážkach zo mzdy jej hrozila akákoľvek bezprostredná protiprávna ujma. Žalovaná základný nedostatok návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vidí v neosvedčení bezodkladnej potreby úpravy pomerov strán sporu. V závere poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/84/2019.

3. K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že žalovaná dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečuje plnenie z absolútne platného právneho úkonu, čo má za následok neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je jednoznačne neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/73/2019. V danom prípade žalobkyňa preukázala existenciu právneho vzťahu medzi stranami konania a preukázala aj to, že tento právny vzťah vyžaduje bezodkladnú úpravu. Žalobkyňa preukázala potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, pretože veriteľ požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré sa majú vykonávať až do oznámenia o uspokojení pohľadávky.

4. Krajský súd Nitra ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z., ďalej len CSP) preskúma napadnutého uznesenie súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo niečo znášala.

8. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a tak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho

skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, alebo v už začatom konaní nastať. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy predbežných opatrení nie je koncepcia inštitútu neodkladných opatrení vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej a ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutia súdnej ochrany. Keďže súd rozhoduje v pomerne krátkej lehote podľa § 328 ods. 2 CSP a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon výslovne vyžaduje, aby žalobca uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

9. V preskúvanom prípade sa žalobkyňa domáhala vydania neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. d/ CSP. Toto univerzálne neodkladné opatrenie spočíva v uložení povinnosti niečo aktívne vykonať, zdržať sa istých rušivých zásahov, alebo naopak strpieť určité obmedzenia. Z daného hľadiska musí byť zásah do právnej sféry povinnej osoby legitímny a v súlade s princípom proporcionality. Neodkladné opatrenie nesmie nikoho obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu.

10. Odvolací súd preskúmal návrh žalobkyne a ňou predložené listinné dôkazy. Plne sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, uvedeným v napadnutom uznesení o nariadení neodkladného opatrenia a má za to, že žalobkyňou uvádzané tvrdenia osvedčujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. V zmysle dohody o zrážkach zo mzdy by mal dlžník - žalobkyňa splatiť veriteľovi - žalovanému dlžnú sumu v splátkach po 214,24 eura, pričom žalovaný si uplatnil u zamestnávateľa žalobkyne realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy. Je nesporné, že na Okresnom súde v Komárne prebieha konanie pod sp. zn. 8Csp/151/2019, kde si žalobca v danom prípade žalovaný uplatňuje zaplatenie žalovanej istiny na základe uzatvorenej zmluvy o úvere. Ak by v konaní vo veci samej bolo vyhovené, pričom pri skúmaní samotného návrhu by podliehala kontrole samotná zmluva o úvere, keďže ide nesporne o spotrebiteľskú zmluvu, a v prípade žalobkyňou namietaných neprijateľných zmluvných podmienok určená ich neprijateľnosť nenariadením neodkladného opatrenia by mohli byť na základe dohody o zrážkach zo mzdy uspokojené aj časti pohľadávky žalovaného, ktoré by sa zakladali na nekalých obchodných podmienkach. Nakoľko rozhodnutie vo veci samej bude závisieť od vyriešenia viacerých právnych otázok, je potrebné prijať záver, že neodkladným opatrením sa tak zabráni vzniku nenávratného, alebo len ťažko napravitelného stavu, pričom rozsah neodkladného opatrenia je primeraný právu, na základe ktorého boli bezodkladne upravené pomery strán sporu. Neodkladné opatrenie je totiž inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, keď je potrebné ešte pred rozhodnutím vo veci samej prijať určité dočasné opatrenie, pretože sa javí byť danou hrozbou, že konečné rozhodnutie, ktorým konanie skončí, nebude už mať pre vyriešenie hmotnoprávny vzťah medzi stranami sporu význam. Neodkladné opatrenie tak predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je zabezpečiť podmienky na poskytnutie reálnej, účinnej a efektívnej súdnej ochrany stranám sporu, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej. V tomto smere je osobitne významné, že zmluva o úvere uzatvorená stranami sporu je bezsporu zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, ktorá podlieha súdnej kontrole z hľadiska jej platnosti a prijateľnosti v nej uvedených podmienok. Za situácie, že tieto otázky je možné posudzovať len v základnom konaní, bolo potrebné návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia považovať za dôvodný, ktorým sledovala efektívnu úpravu pomerov strán sporu do rozhodnutia vo veci samej.

11. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie i v časti trov konania a zároveň rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 i o náhrade trov odvolacieho konania tak, že úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo y lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akej miere sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).